

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	COMUNITAT VALENCIANA
Municipi	VALÈNCIA
Edifici	Catedral de Santa Maria
Direcció	
Localització	sala de campanes
Nom	La Caterina (3)
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 84 Vora 9 Altura del bronze 75 Pes aproximat (en quilos) 554 kg
Fonedor	
Any fosa	1305
Descripció	<p>La campana porta una inscripció estesa en tres línies. La primera en l'espatlla, un lloc poc usual, on figura l'any: "+ A ? O # D?I # : M° : C C° C # : U° · # ", és a dir "ANNO DOMINI MCCCIV", que significa "L'ANY DEL SENYOR 1305". La breu inscripció es troba entre unes decoracions difícils d'interpretar, que semblen unes columnes i un frontó d'un temple grec. La inscripció s'havia llegit, en temps antics, com MCCCL, o siga 1350, ja que la U té un pal més llarg que l'altre, però no hi ha cap dubte, tant per que la mateixa U és emprada en paraules clares com AUE MARIA, i per què també coincideix amb el bisbe del moment. La primera transcripció exacta de la data de la campana es deu als treballs del Dr. Salvador-Artemi MOLLÀ i ALCANIZ per a la seua tesi doctoral.</p> <p>La segona inscripció està estesa en dos línies, amb nombroses abreviatures, marcades, com en l'anterior, per una espècie de ? : + : AUE : M : GRA : PLE?A : D?S : TECU : B?DCA : TU : I : MULIERIBVS : ET B?DCS : FRUCTUS : UETRIS : TUI : SCA : M : ORA : PRO : ?OBIS : + F R : R : VALET : EPS : ME FEC : FIERI" . La primera part és fàcil d'interpretar: "AVE MARIA GRACIA PLENA DOMINUS TECUM BENEDICTA TU IN MULIERIBUS ET BENEDICTUS FRUCTUS VENTRIS TUI. SANCTA MARIA ORA PRO NOBIS.", és a dir "DÉU VOS GUARDE MARIA, PLENA SOU DE GRÀCIA, EL SEMYOR ÉS AMB VÓS, BENEÏDA SOU VÓS ENTRE LES DONES I BENEÏT ÉS EL FRUT DEL VOSTRE VENTRE. SANTA MARIA PREGUEU PER NOSALTRES." La part final es pot interpretar com "FRATER RAIMUNDUS VALENTINUS EPISCOPUS ME FECIT FIERI", és a dir "FRAI RAMON BISBE DE VALÈNCIA EM VA FER FER". Frai Ramón DESPONT, O. P., fou bisbe de València des de 1289 a 1312. No figura el nom del fonedor, i les úniques decoracions, a banda de les esmentades "columnes" són alguna creueta amb decoracions vegetals, així com certes lletres també decorades.</p> <p>"AVE MARIA GRATIA PLENA DOMINUS TECUM". És una variant de la salutació angèlica a Maria en Lc 1:28 on escriuen "AVE, GRATIA PLENA, DOMINUS TECUM" que pot traduir-se com ET SALUDE, MARIA, LA PLENA DE GRÀCIA, EL SENYOR ÉS AMB TU". La inclusió del nom de Maria, que en el relat evangèlic figura en el versicle anterior, és habitual en aquests textos. També és relativament normal la confusió de GRACIA per GRATIA, en un moment en el qual les llengües vulgars comencen a tenir més ús que el llatí.</p> <p>Continua amb la salutació d'Isabel a la seua cosina Maria en Lc 1:42 "BENEDICTA TU INTER MULIERES, ET BENEDICTUS FRUCTUS VENTRIS TUI" que sol traduir-se com BENEÏDA TU ENTRE LES DONES I BENEÏT EL FRUIT DEL TEU VENTRE.</p>
Fotos	196

Tocs	Repic quan volteja la Bàrbera. No forma part dels tocs de mort. Sols volteja, llevat d'escasses excepcions, en els vols del Corpus Christi. Ja no forma part del repic. També sol tocar-se en el cas de visites acompanyades a la sala de campanes.
Conservació, manteniment	Bon estat. Batall antic amb soquet. Anses trencades a mitjans del XIX, per caiguda de la campana per un obús tirat des de la Ciutadella, contra uns revolucionaris que ocupaven el campanar. Malgrat això, la campana no va perdre la sonoritat original. Durante els treballs de manteniment realitzats en novembre del 2013 es va verificar que el pes real de la campana és de 554 quilos i no de 343 com li correspondria pel seu diàmetre.
Protecció	Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019). Codi anotació preventiva 000000145324 En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	La campana presenta un estat acceptable en conjunt, però caldria pensar en un projecte de restauració més ambiciós del dut a termini en campanes normals, fins i tot antigues, degut a les especials característiques de la Caterina. La truja de fusta és de baixa qualitat, probablement descompensada, i feta de pedaços mal ensamblats, i podria ser convenient, a llarg termini, la seua substitució, atès que no sembla més antiga del segle XIX, tot i que no presenta problemes de seguretat a curt termini. No obstant, el punt més delicat és la conservació del bronze, amb aparició de taques verdes escamoses, probablement degudes a sulfurs. En la restauració del metall s'haurà de tenir en compte que la campana ha de seguir tocant, ha de continuar instal·lada en el seu lloc actual, i que les possibles capes de protecció han d'estar supeditades a la puresa sonora, és a dir que no hauran d'interferir en el toc i la reverberació de la campana. En conseqüència es tracta d'un delicat treball de restauració de metall, que haurà de tenir en compte totes aquestes limitacions.
Autors de la documentació	MARTÍN NOGUERA, Francesc Xavier
Data	14-01-2000

Fitxa completa de la campana: [La Caterina \(3\) Catedral de Santa Maria - VALÈNCIA](#)

PDF (10-07-2026)